

До реєстр. № 3256
від 23.03.2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ _____

" ____ " _____ 20 __ р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про спрямування заробітної плати народних депутатів України та виплат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, на заходи щодо подолання, запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», внесений народним депутатом України Яценком А.В. (реєстр. № 3256 від 23.03.2020)

Комітет на засіданні 15 липня 2020 року (протокол № 43), згідно з дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 23 березня 2020 року, розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про спрямування заробітної плати народних депутатів України та виплат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, на заходи щодо подолання, запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», внесений народним депутатом України Яценком А.В. (реєстр. № 3256 від 23.03.2020).

Поданим проектом Постанови Верховної Ради України пропонується спрямувати кошти, передбачені на виплату народним депутатам України заробітної плати, на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, на закупівлю медичних засобів, виробів, обладнання, у тому числі засобів захисту медичних працівників, а також на придбання тест-систем для виявлення коронавірусу COVID-19, апаратів штучної вентиляції легень, кардіомоніторів, газових аналізаторів, кисневих концентраторів, дезінфікуючих засобів та медикаментів.

Поряд з цим запропоновано доручити Управлінню справами Апарату Верховної Ради України здійснити низку заходів, зокрема, із забезпечення закупівлі відповідних медичних засобів, виробів, обладнання та їх подальшої передачі до закладів охорони здоров'я.

Серед іншого, положеннями проекту Постанови пропонується оприлюднювати на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, інформацію про народних депутатів України, заробітна плата та кошти на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень котрих, були спрямовані на закупівлю відповідних медичних засобів, виробів, обладнання, із зазначенням розмірів таких виплат та переліку придбаних медичних засобів.

Таке нормативне врегулювання порядку використання коштів, передбачених на виплату народним депутатам України заробітної плати та на відшкодування їм витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, пропонується, як зазначено у пояснювальній записці до проекту Постанови, для протидії поширення коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні та забезпечення лікарень якісними і надійними засобами індивідуального захисту медпрацівників (респіраторами, масками, рукавичками, костюмами і халатами, захисними окулярами), а також діагностичними тест-системами, апаратами штучної вентиляції легень, дезінфікуючими засобами та медикаментами.

У контексті запропонованих проектом Постанови положень Комітет зазначив, що відповідно до частини четвертої статті 1, частини четвертої статті 32, частини четвертої статті 33 Закону України «Про статус народного депутата України» держава гарантує народному депутату України забезпечення необхідними умовами для здійснення ним депутатських повноважень; серед гарантій виконання народним депутатом України депутатських повноважень передбачено щомісячне отримання народним депутатом України заробітної плати (з дня початку депутатських повноважень) та щомісячне відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у розмірі місячної заробітної плати (з дня обрання).

Для реалізації вказаних положень Закону України «Про статус народного депутата України», враховуючи, що забезпечення діяльності Верховної Ради України здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України, у законі України про Державний бюджет України на відповідний рік, а відтак і в кошторисі Верховної Ради України на відповідний рік, виходячи з положень Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення народних депутатів України» та кількості народних депутатів України, визначається річний обсяг видатків на оплату праці народних депутатів України та на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень.

Враховуючи особливості бюджетної класифікації видатків, обсяг видатків на виплату народним депутатам України заробітної плати та відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, передбачаються у додатку № 3 «Розподіл видатків Державного бюджету України» закону України про Державний бюджет України на відповідний рік за бюджетною програмою «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» (код 0111010) відповідно: у складі видатків загального фонду Державного бюджету України (окремим рядком) за кодом економічної класифікації видатків «Оплата праці» та у складі видатків споживання загального фонду Державного бюджету України за кодом економічної класифікації видатків «Інші виплати населенню».

Відповідно до положень пункту 35 частини першої статті 85 Конституції України, частини четвертої статті 7 Регламенту Верховної Ради України кошторис Верховної Ради України затверджується Верховною Радою України. У свою чергу, виходячи із визначення термінів, що наводяться у статті 2 Бюджетного кодексу України, кошторис – основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на

взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень.

Таким чином, виходячи з обсягів бюджетних призначень, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, кошторисом Верховної Ради України затверджуються обсяги видатків, зокрема, на покриття зобов'язань із заробітної плати та із виплат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень. Саме на покриття цих повноважень здійснюється казначейське обслуговування, що передбачає розрахунково-касове обслуговування розпорядника бюджетних коштів, а також контроль взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та здійснення платежів за цими зобов'язаннями.

Відповідно до частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України головними розпорядниками бюджетних коштів виключно за бюджетними призначеннями, визначеними законом про Державний бюджет України, є установи, уповноважені забезпечувати, зокрема, діяльність Верховної Ради України. Враховуючи це, та з огляду на визначення, наведене у пункті 1 розділу I Положення про Апарат Верховної Ради України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 25 серпня 2011 року № 769 (в редакції розпорядження Голови Верховної Ради України № 734 від 20 листопада 2014 року), Апарат Верховної Ради України є головним розпорядником бюджетних коштів. Відтак, Апарат Верховної Ради України уповноважений на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету. Крім того, Апарат Верховної Ради України (як головний розпорядник бюджетних коштів) здійснює управління бюджетними коштами у межах встановлених йому бюджетних повноважень, забезпечуючи ефективно, результативно і цільове використання бюджетних коштів, що передбачає їх використання тільки на цілі, визначені бюджетними призначеннями та бюджетними асигнуваннями (пункт 8 частини першої статті 7, пункт 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України).

Тому доручення Управлінню справами Апарату Верховної Ради України (що не є головним розпорядником бюджетних коштів) здійснити певні платежі на придбання товарів, робіт, послуг за рахунок видатків на оплату праці та на інші виплати населення (виходячи із бюджетної класифікації таких видатків) не відповідатиме, зокрема, принципу цільового виростання бюджетних коштів, та загалом не можливо буде здійснити казначейське обслуговування таких розрахунків.

Враховуючи зазначене вище, Апарат Верховної Ради України має використовувати кошти, передбачені Законом України про Державний бюджет України та кошторисом Верховної Ради України на відповідний рік, лише на цілі, визначені бюджетними програмами та економічною класифікацією видатків.

Зважаючи на зазначене вище та враховуючи вимоги статті 95 Конституції України, в якій йдеться, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків, то дане питання (зміна призначення

бюджетних асигнувань, передбачених на забезпечення діяльності Верховної Ради України) не може бути врегульовано Постановою Верховної Ради України.

Відповідно до частини одинадцятої статті 23 Бюджетного кодексу забороняється без внесення змін до закону про Державний бюджет України збільшення бюджетних призначень за загальними і спеціальними фондами державного бюджету, зокрема на видатки за бюджетними програмами, пов'язаними з функціонуванням органів державної влади. Так, зокрема, змінами до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (внесеними згідно із Законом України від 13 квітня 2020 року № 553-IX) передбачено створення у складі Державного бюджету України фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками на період дії карантину, установленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України зазначеної хвороби, та протягом 30 днів з дня відміни цього карантину (стаття 28), обсяг видатків цього фонду у сумі 64 669 537,7 тис. грн. (додаток № 3 до Закону) сформовано за рахунок зменшення видатків іншим розпорядникам бюджетних коштів.

Водночас Комітет зауважив, що видатки на оплату праці народних депутатів України та на відшкодування їм витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, що не будуть використані на ці цілі в обсязі, передбаченому кошторисом Верховної Ради України на 2020 рік (у разі утворення економії коштів) можуть бути перерозподілені (з дотриманням вимог бюджетного законодавства) на інші цілі, зокрема, на закупівлю медичних засобів, виробів, обладнання, у тому числі засобів захисту медичних працівників, а також на придбання тест-систем для виявлення коронавірусу COVID-19, апаратів штучної вентиляції легень, кардіомоніторів, газових аналізаторів, кисневих концентраторів, дезінфікуючих засобів та медикаментів (що запропоновано у проекті Постанови).

Ініціатор проекту Постанови, пропонуючи здійснити певні закупівлі за рахунок видатків на оплату праці народних депутатів України, на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, не надає розрахунків обсягів коштів, необхідних на закупівлю медичних засобів, виробів, обладнання тощо. Адже з положень проекту Постанови вбачається, що лише за згодою народних депутатів України, суми належних їм виплат можуть бути спрямовані на закупівлю товарів медичного призначення, тому економічно не можливо буде розрахувати достатність коштів на покриття зобов'язань перед постачальником медичного обладнання, витратних матеріалів тощо.

Також Комітет звернув увагу на те, що пропозиція ініціатора проекту Постанови про використання за іншим призначенням коштів на оплату праці не враховує гарантованого Конституцією України права на своєчасне одержання винагороди за працю, що захищається законом.

Запропоновані у проекті Постанови (реєстр. № 3256) зміни не включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік (Постанова Верховної Ради України № 689-IX від 16.06.2020).

З огляду на вищезазначене та керуючись положеннями пунктів 2, 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про спрямування заробітної плати народних депутатів України та виплат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, на заходи щодо подолання, запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (реєстр. № 3256) та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України не включати вказаний проект до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

